

Finansklagenemnda Person

Uttalelse FinKN-2017-183

6.4.2017

Landbruksforsikring AS

Livsforsikring/uføredækninger/pensjon

Kollektiv uføredækning – karensklausul – forsikringsbevis sendt? – fal. § § 11-2 og 19-10.

Forsikrede ble meldt inn i arbeidsgivers kollektive uføredækning i juli 2007 og ble utfør 1.8.07. Tvist om karensklausulen kunne begrunne avslaget på uføreerstatning. Også spørsmål om selskapet hadde sannsynliggjort at forsikrede hadde fått forsikringsbevis, eller var kjent med karensklausulen gjennom annen informasjon. Nemnda bemerket at en informasjonsbrosjyre ikke kan likestilles med et forsikringsbevis og konkluderte med at selskapet ikke kunne gjøre karensbestemmelsen gjeldende.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1959) var ansatt i bedriften i 100 % stilling fra januar 2001 til desember 2008. Hun ble 1.7.07 meldt inn i arbeidsgivers kollektive personforsikring som blant annet inneholder en gruppelivsforsikring – uførekapitaldekning.

I legeerklæring ved arbeidsuførhet, datert 6.11.08, angis som hoveddiagnose skulder myalgi. Under sykdomshistorie heter det blant annet:

Pas har hatt kneplager siste par år. Arteoskopert september 07 med menisk reseksjon. Hun har ikke blitt bra siden reoperasjon i april 08. Hun har fortsatt smerter medialt i kne.

I tillegg har i perioder vært plaget med smerter i nakken og skuldrene. Mer vondt nå. Har også vondt i brystmuskulatur.

Hun har forsøkt fysioterapi med effekt. Hun bruker daglig smertestillende/NSAid i perioder.

Under overskriften årsakssammenheng skriver legen "Pas greier ikke noe jobb pga muskel/ledd plager."

Forsikredes lege uttalte 4.10.16 at hun har kjent fibromyalgi og diverse andre plager.

Forsikrede fremmet krav i februar 2016. Selskapet avslo kravet 18.7.16, med henvisning til karensbestemmelsen.

Forsikrede har i hovedsak anført at årsaken til uførheten ikke skyldes de lidelser hun hadde før hun ble medlem av ordningen. Hun ble ikke informert om, og var heller ikke kjent med, karensbestemmelsen, og den kan da ikke gjøres gjeldende.

Selskapet har i hovedsak anført at forsikrede, da hun ble medlem av ordningen, hadde symptomer på de lidelser som er årsak til hennes varige uførhet, og at karensbestemmelsen får anvendelse. Personalsjefen ved forsikredes avdeling har opplyst at alle ansatte fikk tilsendt en informasjonsbrosjyre uten følgeskriv i posten, og at karensklausulen er inntatt der. Det ble holdt informasjonsmøter på alle avdelinger, og brosjyrer, forsikringsbevis og vilkår var tilgjengelig på alle personalavdelinger og på bedriftens intranett. Når karensklausulen er inntatt i informasjonsbrosjyren, er det uansett ikke mer sannsynlig at forsikrede ville blitt kjent med

klausulen gjennom å ha fått forsikringsbeviset. Selskapet har vist til uttalelsene FSN-3515 og FSN-6407.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken for nemnda gjelder flere spørsmål, og nemnda behandler først om selskapet kan gjøre karensbestemmelsen gjeldende når selskapet ikke har sannsynliggjort at forsikrede har mottatt forsikringsbevis, og således ikke den informasjon som selskapet skal gi i forsikringsbeviset etter fal. § 11-2 annet ledd bokstav a til c. Etter bestemmelsen i bokstav b plikter selskapet blant annet å opplyse om begrensning av ansvaret pga. den forsikredes helsetilstand. Høyesterett har i Rt. 2008 s. 720 avsnitt 45 slått fast at § 11-2 annet ledd får anvendelse på karensklausuler ved kollektivforsikring.

Selskapet har lagt frem kopi av forsikringsbevis sendt forsikringstakeren (arbeidsgiveren), men nemnda legger etter det som er opplyst til grunn, at forsikringsbevis ikke er sendt til medlemmene av den kollektive ordningen, dvs. de forsikrede, noe som er i strid med fal. § 19-4 første ledd, som krever at beviset, sammen med vilkårene, "uten ugrunnet opphold" skal sendes "enhver som blir medlem" om det føres fortegnelse over medlemmene i samsvar med § 19-2 bokstav første ledd bokstav e. Det er ikke opplyst hva som er avtalt mellom forsikringsselskapet og forsikringstaker om føring av fortegnelse over medlemmene. Men nemnda legger til grunn at det er tale en dekning hvor det føres fortegnelse over medlemmene.

Nemnda finner således å måtte legge til grunn at medlemmet ikke har mottatt forsikringsbevis. Når så er tilfellet, kan selskapet bare påberope seg karensklausulen "dersom forsikringstakeren likevel var kjent med vilkåret", se fal. § 11-2 fjerde ledd. Forsikringstakeren må her forstås som medlemmet.

Selskapet har vist til at karensklausulen var inntatt i en informasjonsbrosjyre som skal ha være sendt alle ansatte, til informasjonsmøter og til at forsikringsbevis og -vilkår lå ute på arbeidsgivers intranett. Selskapet har anført at informasjonsbrosjyren, som var på tre sider og hvor karensklausulen var inntatt, må kunne likestilles med forsikringsbeviset. Nemnda er ikke enig i det. En slik brosjyre kan etter nemndas syn ikke tre i stedet for en forsikringspolise, og særlig ikke for så vidt gjelder informasjon som selskapet skal "fremheve" i forsikringsbeviset. Nemnda er således kommet til at selskapet ikke kan gjøre karensklausulen gjeldende overfor forsikrede.

Uttalelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Forsikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Ingrid Smedsrud (nestleder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Mildrid Felland (selskapsrepresentant), Gro Farestedt (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant)